

VU Botanikos sode žaliuos ąžuolai Universiteto rektoriams pagerbti

VU profesorių emeritų klubo narių 2023 m. veiklos plane buvo numatyta pagerbiant VU rektorių prof. akademiką Mykolą Biržišką Botanikos sode Kairėnuose (BS) pasodinti ąžuoliuką. Vėliau, sumanius sukurti VU rektorių ąžuolų alėją, teko ieškoti sklypo ir jį formuoti. Planuotas renginys buvo atidėtas vėlesniam laikui. Dar vykstant sklypo paruošiamiesiems darbams, BS direktorius dr. Audrius Skridaila informavo PEK valdybą, kad naujiems ąžuoliukams paskirta vieta VU BS šalia ąžuolų giraitės, pasodintos Vilniaus universitetui minint 400 metų jubiliejų. PEK valdyba, pasitarusi su BS direkcija, nusprendė, kad tinkamiausias laikas ąžuoliuko, skirto prof. M. Biržiškai pagerbti, sodinimo ceremonijai yra 2024 m. ankstyvasis pavasaris ir parinko datą – 2024 m. balandžio 8 d. Taip pat turėta omenyje, kad balandžio 1 d. bus minimas Vilniaus universiteto 445 metų jubiliejus. Be to, reikia pažymėti ir tai, kad rektorius prof. akademiko Jono Kubiliaus pastangomis 1974 m. VU Botanikos sodui įkurti buvo gautas sklypas (Kairėnų g. 43). Todėl jau netrukus, gegužės 14-ąją, BS minės savo 50-ąsias įkūrimo metines. Jubiliejinių metų proga greta VU BS esančios ąžuolų giraitės, sodo arboretume, VU vadovybės, BS direkcijos ir VU PEK narių iniciatyvomis nuspręsta sodinti penkis ąžuoliukus. Jie skirti keturiems anksčiau pareigas ėjusiems VU rektoriams profesoriams – Mykolui Biržiškai, Jonui Kubiliui, Jūriui Baniui ir Artūriui Žukauskui – pagerbti, taip pat ir dabartiniam VU rektoriui prof. Rimvydui Petrauskui.

Šiltą ir saulėtą balandžio 8-ąją apie 13 val. į ąžuoliukų sodinimo šventę atvyko minėti magnificencijos rektorai, prorektorė prof. Vilmantė Pakalniškienė, BS direktorius dr. Audrius Skridaila, BS Komunikacijos ir paslaugų skyriaus vadovė Aida Vida Dobkevičiūtė, BS bendradarbė dr. Silva Žilinskaitė bei skaitlinga VU profesorių emeritų klubo narių grupė su poniomis (apie 32). Dr. S. Žilinskaitė susirinkusius informavo, kad iki ąžuoliukams sodinti paruošto sklypo laukia apie pusantro kilometro žygis, tad susirinkusiųjų dispozicijoje yra elektromobili „karieta“ ir jos vairuotojas ponas Nerijus Veknys maloniai sutiko pavėžinti norinčius per pradėjusį žaliuoti BS (čia ir toliau nuotraukose užfiksuotos renginio akimirkos).

Kita dalis susirinkusiųjų, botanikos sodo bendradarbių vedini, patraukė link paruošto ąžuoliukams sodinti sklypo.

Ąžuoliukams paruoštoje sodinvietėje VU PEK prezidentas akademikas prof. Vaidutis Kučinskas pasidalijo mintimis apie glaudų klubo narių bendradarbiavimą su BS direkcija ir bendras jų iniciatyvas. Prezidentas paminėjo jau tradiciniais tapusius, per alyvų žydėjimą rengtus klubo susitikimus pakviečiant žymius lektorius, VU nusipelniusiems žmonėms pagerbti statytus atminimo suoliukus bei pasodintus ąžuoliukus.

Savo pasisakyme BS direktorius dr. A. Skridaila pasidžiaugė, kad sode galima pamatyti gausiausias Lietuvoje augalų kolekcijas, kurios 2023 m. į sodą pritraukė per 140 tūkstančių lankytojų. Jis patikino, kad šiandien VU Botanikos sode sodinamų penkių naujų ąžuoliukų grupelė taps ilgesne Rektorių ąžuolų alėja.

Šventėje kalbėjęs rektorius R. Petrauskas pažymėjo, kad šiemet Universitetas 445-ąjį savo gimtadienį pasitinka ne tik atnaujintų studijų programų gausa, moksliniais pasiekimais bei neįprastai skaitlingų renginių fone jau tradicija tapusį ažuoliukų sodinimą BS. Jis pozityviai įvertino tokią tradiciją, kuri vainikuota sėkmingu bendradarbiavimu tarp VU profesorių emeritų klubo ir BS.

Buvęs VU PEK prezidentas prof. Vygintas Bronius Pšibilskis priminė, kad jau 2022 m. klubas realizavo jo iniciatyvą pastatyti rektoriui prof. Mykolui Biržiškai skirtą suoliuką. Šiandien jis maloniai kviečia prisėsti BS lankytojus.

Toliau kalbėdamas prof. V.B. Pšibilskis trumpai apibūdino rektoriaus M. Biržiškos nuopelnus Lietuvai ir Vilniaus universitetui. Ši iškili asmenybė – Didžiojo Vilniaus Seimo dalyvis, Lietuvos Tarybos narys, 1918 m. vasario 16 d. Nutarimo signataras ir Lietuvos švietimo ministras (nuo 1918 m. gruodžio iki 1919 m. kovo). Taip pat jis buvo ir vienas aktyviausių šalies švietimo ir aukštojo mokslo organizatorių. Būdamas Lietuvos Valstybės Tarybos 1918 m. rudenį įsteigtos Universiteto komisijos narys, M. Biržiška rūpinosi senųjų Vilniaus universiteto rūmų perėmimu ir priežiūra, aktyviai dalyvavo rengiant Vilniaus universiteto, numatyto atidaryti 1919 m. sausio 1 d., statutą, ruošė biudžeto projektą, rūpinosi profesorių ir lektorių parinkimu. Sukaupė

didžiulę pedagoginės veiklos patirtį: 7 metus vadovavo savo 1915 m. įsteigtai Vilniaus berniukų (Vytauto Didžiojo) ir 8 metus – Kauno „Aušros“ berniukų gimnazijoms, 17 metų dirbo Lietuvos (nuo 1930 m. Vytauto Didžiojo) universitete, 1926–1927 m. buvo jo rektorius) lėmė, kad iškilus mokslininkas Lietuvai labai brangia kaina atgavus savo sostinę, 1940 01 15 buvo išrinktas pirmuoju atgaivinto lietuviškojo Vilniaus universiteto rektoriumi. Netrukus prasidėjusios sovietinės ir ją pakeitusios nacių okupacijų metais rektorius, remdamasis savo didžiuliu autoritetu, atkakliai gynė Universitetą nuo sunaikinimo, siekė, kad akademinis jaunimas netaptų okupantų kėslų įgyvendinimo įrankiu. Pasitraukęs į Vakarus, Vilniaus universiteto karo ir okupacijų metais patirtus sunkumus bei netektis plačiai aprašė atsiminimuose, kurie yra vertingas istorinis šaltinis. Gyvendamas JAV, reikšmingais darbais paminėjo Lietuvoje valdžios nutylėtas Vilniaus Akademijos įkūrimo 375-ąsias metines.

Renginyje VU Botanikos sode ažuoliukus pasodino buvę VU rektoriai prof. J. Banys ir prof. A. Žukauskas, taip pat šiuo metu rektoriaus pareigas einantis prof. R. Petrauskas, o ankstesniems rektoriams profesoriams M. Biržiškai ir J. Kubiliui – VU PEK nariai. Beje, signalinė informacija apie pasirengimą ažuoliukų sodinimui buvo skelbta Botanikos sodo informaciniame puslapyje, o jų sodinimo fragmentus galima rasti 2024 04 08 VU naujienose.

Ažuoliuką sodina VU rektorius prof. R. Petrauskas ir yra tikras, kad
Jo sodintas ažuoliukas taps galingu ažuolu.

VU rektorius pareigas laikinai ėjęs prof. J. Banys nutarė, kad ąžuoliukas greičiau sužaliuos jį tuoj pat palaisčius.

Buvęs VU rektorius prof. A. Žukauskas, pasodinęs ąžuoliuką, didžiuojasi nuveiktu darbu.

Matematikai profesoriai emeritai sodina ąžuoliuką savo Mokytojui buvusiam VU rektoriui prof. J. Kubiliui.

VU profesoriai emeritai, pasodinę ąžuoliuką buvusiam VU rektoriui prof. M. Biržiškai, didžiuojasi jiems tekusia istorine misija.

2024 balandžio 8 d. VU Botanikos sode ąžuoliukų sodinimo dalyvių nuotrauka.

Pasodinus ąžuoliukus, visi dalyviai buvo pamaloninti kava ir žolelių arbata.

Ąžuoliukų sodinimą VU Botanikos Sode Kairėnuose aprašė profesoriai A.F. Orliukas, V.B. Pšibilskis ir V. Kučinskas, taip pat BS Komunikacijos ir paslaugų skyriaus vadovė A. V. Dobkevičiūtė. Nuotraukas aprašui maloniai pateikė BS Komunikacijos ir paslaugų skyriaus bendradarbis R. Masilionis.